

[Vivike.]

„Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Rosing sagde, at landskassens indtægter af indførselsafgifterne ikke længere kan slå til til dækning af udgifterne til de opgaver inden for den sociale for-
sorg i Grønland, som efterhånden fore-
ligger for landsrådet. Det kan måske siges, at vi er ved at være ved grænsen af, hvad man ad den vej kan få ind, når der skal drages sammenligninger med øvrige priser i Grønland og priserne på de samme varer hernede.“

Nu sagde det ærede medlem hr. Peter Nielsen, at der var intet ønske fra Grønlands side i retning af det, som min idé går ud på, men det er ikke til 100 pct. rigtigt. Jeg ved, det er rigtigt, at landsrådet er gået ind for en forhøjelse af afgifterne; men kunne det under de givne forhold gøre andet? Sagens gang er den, at landsrådet på sit møde i sommer kunne se, at indtægterne ikke mere kunne klare udgifterne, og landskassens indtægter har hele tiden været baseret på indførselsafgifter. Så er det ikke mærkeligt, at man foreslår disse afgiftsforhøjelser. Der var dog ikke enstemmighed. Et landsrådsmedlem holdt på, at man under ingen omstændigheder kunne forhøje afgifterne, da befolkningen ikke kunne bære den dermed følgende økonomiske byrde. Refusion fra staten var ikke inde i billedet, så det kunne landsrådet ikke tage stilling til. Afgiftsforhøjelsen kom til behandling her i tinget, hvor jeg efter første behandling meddelte, at jeg ikke kunne medvirke til lovforslagets fremme, og at hvis ikke andre ville, måtte jeg foreslå refusion af landskassens sociale udgifter. Det tog den højtærede minister for Grønland hensyn til, idet han meddelte landshøvdingen, at sådan noget var under opsejling. Så vidt jeg ved, forelagde man telegrafisk landsrådsmedlemmerne udtalelsen fra landshøvdingen og bad om deres stilling. De fastholdt flertalsindstillingen fra landsrådsmødet. Der er altså tale om de landsrådsmedlemmer, der befinder sig i Grønland. Ministeren holdt et møde med de tre medlemmer af landsrådets forretningsudvalg, der opholder sig her i byen, og forelagde dem landshøvdingens udtalelse. Det ene forretningsudvalgsmedlem gik blankt ind

for refusionsordningen i stedet for forhøjelse af afgifterne. De to andre var ikke negativt indstillet over for tanken, men endte med at holde fast ved landsrådets flertalsbeslutning.

Jeg synes, den højtærede minister har optrådt korrekt og praktisk, og jeg vil under ingen omstændigheder bebrejde de landsrådsmedlemmer, der har taget samme stilling nu som på landsrådsmødet, noget som helst. Jeg er bare af den mening, at vi ikke kan lægge større byrder på den grønlandske befolkning. Vi refunderer fra statens side her i Danmark en meget stor del af kommunernes sociale udgifter. På samme måde må vi refundere landskassens og dermed kommunernes sociale udgifter i Grønland.

Min mening er i modsætning til den højtærede ministers, at vi ikke er ved at være ved grænsen, men er ved grænsen af, hvad landskassen kan klare af sociale udgifter og andre udgifter med de afgifter, der kommer ind. Jeg mener ikke, at det behøver at tage så lang tid at forberede en sådan lovgivning. Socialistisk folkeparti vil i første omgang indskrænke sig til at opfordre den højtærede minister for Grønland til her i tinget at fremsætte forslag om, at den danske stat refunderer den grønlandske landskasse dens udgifter til sociale formål med 80 pct. Det vil med de nuværende udgifter årlig beløbe sig til 2,6 mill. kr., betydeligt mindre end Danmark bruger til militærudgifter pr. dag.

Jeg er blevet mødt med den påstand, at så ville landsrådet rutte med pengene, men jeg har så megen tillid til landsrådet, at jeg ved, det gør man ikke. I øvrigt skal de fortsat betale 20 pct. af de sociale udgifter selv og ydermere bestride de øvrige udgifter til 100 pct.

Da jeg var i Grønland, fik jeg det indtryk, at det ville gavne Grønlands udvikling, om landsrådet fik flere midler i hænde, og det får landsrådet ved en refusionsordning.

Socialistisk folkeparti fraråder altså gennemførelse af det foreliggende lovforslag og viser en anden vej, der er langt bedre for vore grønlandske landsmænd og for udviklingen i Grønland.

Birthe Wetlesen: Mit parti kan stemme for ændringsforslagene nr. 1 og 2 i betænk-